

Groene Metropoolregio Arnhem-Nijmegen
De voorzitter Algemeen bestuur
De heer drs. H.M.F. (Hubert) Bruls
Mevrouw H. Tiemens, Directeur
Nijverheidsweg 2a
6662 NG Elst

Postadres

Gemeente Nijmegen
BM50
Postbus 9105
6500 HG Nijmegen

Bezoekadres

Korte Nieuwstraat 6
6511 PP Nijmegen

T 024 329 90 30
nijmegen.nl

Contactpersoon

G.E. van der Woude
g.van.der.woude@nijmegen.nl

Datum 28 november 2022
Betreft Advies Regioagendacommissie AB GMR 21
november 2022

Geachte heer Bruls, mevrouw Tiemens,

De Regioagendacommissie Groene Metropoolregio Arnhem-Nijmegen (hierna: RAC GMR) bereidt de procesmatige voorbereiding en planning van de politieke besluitvorming voor alle raden van de deelnemers aan de GMR voor. Zij scheidt daarvoor randvoorwaarden zodat de raden de kaderstellende en controlerende taak rondom de Groene Metropoolregio en de voortgang op de regionale opgaven kunnen vervullen. Daarvoor voert zij overleg en brengt zij gevraagd en ongevraagd advies uit aan het bestuur van de GMR. Dit omvat ook het doorgeven van signalen vanuit de raden aan het Algemeen bestuur en het informeren van het algemeen bestuur over standpunten van de raden.

De RAC GMR heeft op 21 november jongstleden vergaderd. Van die vergadering treft u bijgaand een concept-verslag aan. Teneinde de leesbaarheid van dat verslag te vereenvoudigen benoemen wij in deze brief een aantal zaken, welke u kunt betrekken bij de eerstvolgende vergadering van het Algemeen bestuur op 7 december 2022. De RAC GMR dan wel haar individuele leden worden ook geacht de afzonderlijke Raden te informeren. Om die reden zal dezelfde informatie ook naar deze Raden worden verzonden.

Wij vragen uw aandacht voor de volgende gespreksthema's, die tijdens de vergadering van de RAC GMR de revue zijn gepasseerd.

Inspraakreactie van de heer R. Barends

De heer Barends heeft een schriftelijke inbreng geleverd voor de vergadering. Deze reactie is aan het verslag aangehecht. De Regioagendacommissie heeft daar kennis van genomen. De Regioagendacommissie laat het aan uw beoordeling over of en zo ja, u vanuit uw positie gebruik wenst te maken van de opmerkingen en suggesties van de heer Barends.

Terugblik webinars NRD RES2.0. (regionale energietransitie)

Op 5 en 8 september jl. heeft de Groene Metropoolregio een tweetal zelfde webinars georganiseerd om de raden te informeren over de Notitie Reikwijdte en Detailniveau (NRD) van de Regionale Energiestrategie (RES).

Het betrof een technisch ambtelijke toelichting. In het algemeen ervoeren de raadsleden dit als een positieve bijdrage aan hun kennis die zij benodigen voor hun besluitvorming. Dat gezegd zijnde is er ook een behoefte aan de inbedding van de zogeheten platformfunctie en de mogelijkheid tot meer interactie tijdens deze bijeenkomsten voor de Raden, waarbij de mogelijkheid tot ontmoeten en uitwisseling van beelden van belang wordt geacht.

Door het hybride karakter en de digitale deelname van raadsleden dient de beantwoording van de vragen goed gewaarborgd te worden. Dit zal in de toekomst geschieden met tussenkomst van de secretaris van de Regioagendacommissie.

Regiocongres *Blik vooruit*, Groene Metropool 2120 - donderdag 24 november 2022

Duiding regionale bijeenkomsten en tijdstippen

Nagenoeg alle leden de Regioagendacommissie zijn van mening dat een Regiocongres niet hoort plaats te vinden op een doordeweekse dag en al helemaal niet met een aanvangstijdstip in de ochtend. Dit in verband met hun eigen werkzaamheden gedurende de dag op doordeweekse dagen. De vrijdagmiddag is evenwel bespreekbaar, evenals mogelijk de zaterdagen voor werkbezoeken op locatie. De griffiers van de regio hebben zich in ambtelijke vooroverleggen in zijn algemeenheid achter dit uitgangspunt geschaard. Tijdens de vergadering van de Regioagendacommissie bleek echter dat dit specifieke regiocongres niet bedoeld was als één van de twee raadsbijeenkomsten, zoals die opgenomen zijn in het zogeheten Informatieprotocol van de GMR. De genodigden en programma van dit regiocongres is niet sec geënt op de deelname van raadsleden. Tegen deze achtergrond beveelt de Regioagendacommissie aan om in de toekomst vooraf een scherpere duiding te geven bij uitnodigingen aan raadsleden van de status van dergelijke bijeenkomsten om toekomstige misverstanden te voorkomen.

De hoeveelheid congressen / regionale bijeenkomsten en vorm

De Regioagendacommissie heeft op basis van het Informatieprotocol GMR gesproken over de jaarlijkse twee regionale bijeenkomsten voor de raden. Het Algemeen bestuur heeft het Informatieprotocol vastgesteld in 2021 met inachtnaam van de standpunten van de raden. Om die reden kan de Regioagendacommissie niet zelfstandig besluiten tot bijvoorbeeld een vermindering van de bijeenkomsten van twee naar één keer, noch is dit vereist op basis van de beelden die in de regioagendacommissie thans aanwezig zijn. De regioagendacommissie geeft u evenwel mee, om voor wat betreft de vorm van de regionale bijeenkomsten, bij één bijeenkomst te experimenteren met een regionaal werkbezoek op meerdere locaties, waarbij de voorkeur voor de eerste keer uitgaat naar juist andere locaties of projecten dan die van Arnhem of Nijmegen. Voorts mag dit plaatsvinden op een vrijdagmiddag of bij wijze van experiment op een zaterdag.

Radenbijeenkomst *Woondeal* maandag 28 november 2022

Vanuit het Regiobureau is een conceptpresentatie gegeven, zodat de leden van de Regioagendacommissie hun opmerkingen, tips en adviezen konden meegeven voor de daadwerkelijke bijeenkomst op 28 november. In zijn algemeenheid is gevraagd om een aanscherping van de cijfers en

duiding daarvan. Tevens wordt een zeker ongemak ervaren bij het tempo dat kennelijk gedictieerd wordt vanuit het Rijk. Vanuit de Regioagendacommissie is er een behoefte is dat wanneer dit soort processen bekend worden, deze zo snel mogelijk worden gedeeld met de gemeenteraden, inclusief inzicht in de wijze waar op zij betrokken worden. Dus in dit geval direct in september toen het Rijk met een planning kwam. De eigenstandige rol en positie van de raden bij het besluitvormingsproces wordt bij dit alles benadrukt. In dat opzicht attendeer ik u er op, dat bij de raden en raadsgriffies aandacht is gevraagd voor de 'couleur locale' in hun eigen gemeente. Afhankelijk van het antwoord op de vraag of bij de Woondeal in een bepaalde gemeente sprake is van beleidswijzigingen op kaderstellend beleid, zal de besluitvorming kunnen variëren van een simpele ondertekening van colleges van B&W op de Woondeal, tot een zwaardere vorm van een wensen en bedenkingenprocedure met een raad, zelfs mogelijk een raadsbesluit. Gezien de tijdsdruk die op het besluitvormingsproces van de Woondeal ligt, vraagt de Regioagendacommissie de leden van het Algemeen bestuur er uitdrukkelijk op toe te zien op een zo snel mogelijke besluitvorming in de respectievelijke colleges van B&W, inclusief het beleggen van de mogelijke rol van hun raden, na 'vrijgave' van de Woondeal op 7 december 2022 door de portefeuillehouders Wonen. Dit zodat de raden en griffies in staat worden gesteld een mogelijke agendering in hun januari of februariraadscyclus van 2023 vorm te geven.

Afdoening moties Raden & Concept-kalender vergaderplanning Regioagendacommissie

Door veertien van de 18 gemeenteraden van de regio is een nagenoeg gelijkkluidende motie aangenomen bij de behandeling van de regionale agenda en begroting 2023. Met de motie wordt worden colleges opgeroepen om:

- Zo mogelijk via het algemeen bestuur een besluit op te stellen met een opdracht aan het Dagelijks Bestuur om de agenda aan te passen, zodanig dat de raden voldoende tijd wordt geboden om een politiek bestuurlijke dialoog te voeren met hun bestuurders in de aanloop naar een vergadering van het algemeen bestuur (AB).

En roept de eigen leden van de RAC GMR op om:

- Erop toe te zien dat de vergaderplanning verbeterd wordt en in het vervolg voldoende ruimte biedt voor de raad om haar kaderstellende rol uit te voeren.

Dienaangaande is een adviesmemo opgesteld welke is besproken in de Regioagendacommissie.

Status memo en besluitvorming

Het memo voorziet in een voorstel. Het is een reactie op de ingediende moties van 14 raden. De agendacommissie en de leden hebben geen mandaat namens hun raden te besluiten of te adviseren over de vraag of een motie van hun raden daarmee afdoende is afgedaan. De leden kunnen wel het mogelijke gevoelens van hun raden verwoorden of de uitkomsten van het gesprek hierover meenemen naar hun eigen raden. Aldus is geschied. Namens de Regioagendacommissie zal dit advies worden uitgebracht aan de afzonderlijke raden, zodat zij dit kunnen meewegen bij de behandeling van de voornoemde moties.

Advies Regioagendacommissie kalenderplanning

De Regioagendacommissie adviseert positief aan het Algemeen bestuur over de concept-kalenderplanning en de uitgangspunten dat de vergaderingen van de RAC GMR in tijd ontkoppeld mogen worden van de vergaderingen van het algemeen bestuur.

De Regioagendacommissie benadrukt het belang van een scherpe Termijnkalender voor het succes of falen van deze aanpak.

De Regioagendacommissie verzoekt nadrukkelijk, voor wat betreft de vaststelling en aanbieding aan de Raden van de jaarstukken, om het geldende regiem te volgen. Dit is ook tijdens de vergadering toegezegd door uw directeur, mevrouw Tiemens. Daarbij is de Regioagendacommissie geattendeerd op het feit dat dit er toe leidt dat u twee keer dient te besluiten over de jaarstukken, waarvoor de commissie hun erkentelijkheid uitspreekt.

Data vergaderingen Regioagendacommissie eerste helft 2023

Deze data zijn voornamelijk bepaald op respectievelijk de maandagen van 23 januari 2023, 20 maart 2023, 22 mei 2023 en 26 juni 2023. De datum van 23 januari 2023 staat vast, de overige data worden definitief besloten in de vergadering van 23 januari 2023 en zullen afhangen van de mogelijkheden van de Termijnkalender. De aanwezigheid van een lid van het dagelijks bestuur, dan wel uw onderlinge vervanging wordt op prijs gesteld. De locaties worden nader bepaald. Het vindt afwisselend plaats in Arnhem of Nijmegen. De vergadering van 23 januari vindt vanwege de niet-beschikbaarheid van de raadszaal in Arnhem, bij uitzondering plaats in Nijmegen.

Met vriendelijke groet,

Wimer Heemskerk,

Voorzitter Regioagendacommissie GroeneMetropoolregio Arnhem-Nijmegen

Bijlagen:

- Concept-verslag RAC GMR 21 november 2021
- Schriftelijke inbreng van dhr. R. Barends van 20-11-2021

Concept-verslag Regioagendacommissie

Datum 21 november 2022

Tijd 19:30 - 22:00

Locatie raadszaal gemeente Nijmegen - Stadhuis

Voorzitter Wimer Heemskerk

Toelichting [Het concept-verslag wordt naar verwachting formeel vastgesteld in de eerstvolgende vergadering van de Regioagendacommissie op 23 januari 2023.](#)

01	<p>Opening en mededelingen & Vaststelling vergaderquorum</p> <ul style="list-style-type: none"> De voorzitter opent de vergadering. Afmeldingen worden benoemd. Martin Witjes, Zevenaar en Karlijn Looman, Montferland zijn uitgetreden. De plek van Martin Witjes wordt vanaf nu ingevuld door dhr. Koen Godschalk en de plaatsvervanger vanuit Zevenaar is de heer Huub Meijer, Mevrouw Joyce Zwaga-Komen, Duiven, heeft haar plaats in de RAC GMR namens de gemeente Duiven overgedragen aan de heer Eric Klappers: E.T.F. (Eric) Klappers. Vanuit Duiven zijn Karin Bouwmeister-Booltink en Merlijn de Jonghe, als plaatsvervanger benoemd. Vanuit het bestuur is dhr. Bruls verhinderd. De commissie vergadert als er minimaal 21 leden aanwezig zijn. <p>De voorzitter heet de aanwezige leden welkom. De voorzitter geeft aan dat de volgende leden zich hebben afgemeld: dhr. Ton Broekmans van Mook & Middelaar, dhr. Robin Arians – Beuningen, dhr. Erik Wassing – Montferland, mw. Michelle van Doorn & mw. Maartje Maas beiden Nijmegen, tot slot mw. Dini Uitdehagen – delegatielid Druten, die tevens wordt bedankt voor haar diensten, omdat ze ook binnenkort stopt als raadslid. De voorzitter stelt het quorum vast op basis van de aanwezige leden.</p> <p><u>Mededelingen:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> uitnodiging regiocongres 24 november 2022 Aankondiging / save the date Regiocongres - vrijdag 10 februari 2023 - 09:00 - 18:00 Invulling volgt. <p>Vanuit de commissie zijn er geen andere mededelingen.</p>
02	<p>Vaststellen agenda RAC GMR 21 november 2022</p> <p>Mw. Rozendaal: vraagt waarom de regiodeal niet op de agenda staat. Secretaris: omdat daarvan geen stukken zijn overgelegd. De directeur van het Regiobureau kan daar op bevraagd worden.</p> <p><u>Besluit</u> De agenda wordt aldus ongewijzigd vastgesteld.</p>
03	<p>Ingekomen stukken</p> <p>Kwartaalbericht GMR 3e kwartaal 2022. Ter kennisname.</p> <ul style="list-style-type: none"> Dhr. Smit heeft technische vragen over de kwartaalrapportage. Deze zal hij aan de directie stellen.

	<ul style="list-style-type: none"> Voorzitter: dhr. Ramon Barends heeft een schriftelijke inbreng geleverd voor deze vergadering. Deze reactie is ter tafel verspreid. <p>Besluit:</p> <ul style="list-style-type: none"> Brief / inbreng van dhr. Barends wordt aan het verslag aangehecht.
04	<p>Vaststellen besluitenlijst 27 juni 2022 & ter kennisname advies RAC GMR aan Algemeen bestuur & brief RAC GMR aan de Raden.</p> <ul style="list-style-type: none"> De regioagendacommissie stelt het verslag en besluitenlijst met inachtnaam van mogelijke wijzigingen vast. Het advies van de regioagendacommissie aan het Algemeen bestuur en de brief van de regioagendacommissie aan de Raden zijn ter kennisname. <p>Naar aanleiding van het verslag en de brieven aan het Algemeen bestuur en de gemeenteraden van de regio worden geen opmerkingen gemaakt.</p> <p>Besluit</p> <p>De RAC GMR besluit tot de vaststelling van het verslag en besluitenlijst. Dit met inachtnaam van de redactionele wijziging dat dhr. Wouter van den Akker – Rozendaal de vorige vergadering wel aanwezig was.</p>
05	<p>Nabespreking NRD RES2.0. (regionale energietransitie)</p> <p>Op 5 en 8 september jl. heeft vanuit de Groene Metropoolregio een tweetal zelfde webinars plaatsgevonden om de raden te informeren over de Notitie Reikwijdte en Detailniveau (NRD) van de Regionale Energiestrategie (RES). Deze NRD gaat vooraf aan het milieueffectonderzoek naar de opwek van duurzame energie binnen onze regio. In oktober 2022 is dit ook ter inzage gelegd op de 16 gemeentehuizen in de regio, in het Gelderse provinciehuis en via de gemeentelijke en provinciale websites. Tevens is de NRD in te zien op de website van de Groene Metropool: Plan MER RES Groene Metropoolregio Arnhem-Nijmegen</p> <p>Op 3 november a.s. vond een regionale online informatieavond plaats over de inhoud van de NRD, voor iedereen die hier interesse in heeft.</p> <p>Delegatieleden van de RAC GMR kunnen hun beelden, en signalen uit hun raden met elkaar delen over deze webinars en het gevolgde proces.</p> <p>De voorzitter be vraagt de leden van de Regioagendacommissie naar hun beelden, tips en wensen.</p> <p>Beantwoording vragen</p> <p>Mw. Firet – Renkum en dhr. Schaftenaar - Beuningen : Zij misten de beantwoording van een aantal per mail gestelde vragen. Dat kan een technisch probleem zijn geweest, of dat een vraag te politiek was. Dhr. Schaftenaar verwijst naar de voorbeeldvraag over hoe de stabiele stroomtoevoer wordt gewaarborgd. Secretaris geeft aan dat in beginsel alle vragen moeten worden beantwoord, zij het dat een antwoord ook kan zijn dat het een politieke vraag betreft die door een bestuurder beantwoord moet worden.</p> <p>Wat werkte goed en waar zijn verbeteringen mogelijk?</p> <p>Dhr. Schaftenaar - Beuningen vond de webinars positief, maar bepleit wel meer interactie. Hij geeft in zijn eigen raad zijn eigen wethouder be vraagd.</p> <p>Dhr. Van de Geijn - Rheden: Er is vooral behoefte aan wat er gebeurt met zienswijzen. Hoe deze gewogen worden.</p> <p>Mw. Firet - Renkum: doet de suggestie dit soort bijeenkomsten ook te benutten als platformfunctie voor de ontmoeting van raadsleden uit de regio. In die zin was de uitwisseling van beelden en standpunten wat lastiger door het digitale of hybride karakter, maar de vraag wanneer de raden aan zet zijn is goed beantwoord. Het vraagt nog wel een goede communicatie met de achterliggende gemeenteraden.</p>

	<p><u>Actie / besluit</u></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Secretaris draagt zorg voor communicatie naar de afzonderlijke raden & griffies. 2. Bij toekomstige informatiebijeenkomsten worden de per mail of digitaal gestelde vragen gesteld via de secretaris die ook toeziet op de beantwoording daarvan.
06	<p>Regiocongres donderdag 24 november 2022</p> <p>Raadslid Velthuizen - Renkum heeft verzocht deze uitnodiging als bespreekpunt op te voeren op de agenda. Dhr. Velthuizen wenst het gesprek te voeren over het gekozen tijdstip voor deze specifieke regionale bijeenkomst, meer in het bijzonder de donderdagmiddag, maar evenzeer toekomstige data. Op vrijdag 10 februari 2023 is de eerstvolgende regiobijeenkomst gepland.</p> <p><u>Tijdstippen regionale bijeenkomsten Raden</u></p> <p>Voorzitter: biedt dhr. Velthuizen – Renkum het woord. Dhr. Velthuizen bepleit dat een regiocongres of andere bijeenkomsten waar raadsleden voor worden uitgenodigd, niet plaatsvinden op een doordeweekse dag en al helemaal niet als die in de ochtend start. Een vrijdagmiddag is bespreekbaar, net zoals een zaterdag. Als de RAC GMR in september jl. was doorgegaan dan was dit een expliciet bespreekpunt geweest. Diverse griffiers hebben negatief geadviseerd naar regiobureau.</p> <p>Dhr. Velthuizen wordt in zijn standpunt gesteund door mw. Eppich & mw. Neutkens – Arnhem, mw. Hupkes – Rozendaal, mw. Hoogteijling – Wijchen, dhr. Smit – Duiven, mw. Van die – Zevenaar, dhr. De Vries – Overbetuwe, dhr. Schaftenaar – Beuningen, dhr. Mulder – Overbetuwe. Mw. Smit – Nijmegen, Dhr. Egmond – Westervoort, geeft aan dat de delegatieleden van Westervoort de enigen zijn uit hun raad die kunnen.</p> <p><u>De hoeveelheid congressen / regionale bijeenkomsten</u></p> <p>Mw. Hoogteijling – Wijchen, geeft aan dat de 2 verplichte regionale bijeenkomsten per jaar voor de raden veel is. Volstaan kan worden met één per jaar. Zij bepleit ook werkbezoeken op locatie. Dhr. Smit – Duiven en mw. De Vries – Overbetuwe sluiten zich hierbij aan. Dhr. Velthuizen geeft aan dat al besloten is dat er twee regionale bijeenkomsten plaatsvinden per jaar. Voor dhr. Velthuizen geldt dat één van de twee congressen ook kan worden vervangen door een goed werkbezoek. Dhr. Mulder – Overbetuwe, geeft aan dat in geval van informatieve werkbezoeken ook drie keer per jaar of meer nodig kan zijn. Mw. Hupkes – Rozendaal vraagt aandacht voor de afspraken uit het infoprotocol.</p> <p><u>Wel of niet op zaterdagen?</u></p> <p>Voor wat betreft informatiebijeenkomsten en/of werkbezoeken op de zaterdagen, zoals bepleit door mw. Hoogteijling – Wijchen, wordt ondersteund vanuit dhr. Mulder – Overbetuwe. mw. Dolmans-Klumper - Lingewaard: vindt de donderdag geen probleem, de zaterdag nu juist weer wel.</p> <p><u>Vorm / inhoud werkbezoeken op locatie</u></p> <p>Dhr. Van den Akker – Rozendaal. Voorkeur voor een goede rondgang-rit, in plaats van teveel losse bezoeken. Dhr. Van de Geijn – Rheden en mw. Dolmans-Klumper - Lingewaard: houd rekening dat niet alleen grote projecten Arnhem – Nijmegen belicht worden. Corrie Lingewaard helemaal eens. Zij vindt zaterdag ook wel een probleem. Donderdag weer geen probleem.</p> <p><u>Conclusie voorzitter</u></p> <p>Voorzitter: er is onvoldoende draagvlak voor deelname van raadsleden tijdens regionale bijeenkomsten op een doordeweekse dag, in het bijzonder als dat 's ochtends aanvangt. Dit is een negatief advies. De vrijdagmiddagen kunnen, de zaterdagen eventueel ook, afhankelijk van het inhoudelijk programma.</p> <p><u>Besluit</u></p> <p>De bevindingen, beelden en standpunten zullen ter kennis worden gebracht van het Algemeen bestuur.</p> <ul style="list-style-type: none"> • <i>Noot secretaris: Het Algemeen bestuur, heeft op 21 september 2021 een Informatieprotocol vastgesteld. Dit geschiedde na raadpleging van de afzonderlijke raden. In dat protocol wordt gesproken over minimaal twee</i>

	<p><i>raadsontmoetingen in een jaar. Tijdens deze ontmoetingen krijgen de raadsleden onder andere informatie over de stand van zaken van de opgaven, relevante ontwikkelingen, nieuwe agendapunten in voorbereiding. Het protocol levert dus géén beperkingen op voor de vorm van die bijeenkomsten. Het hoeft dus niet persé een regiocongres te zijn, maar een werkbezoek kan dus ook. Dat is nog iets anders als de regionale bijeenkomsten van minimaal twee naar één per jaar worden verlaagd. In dat geval moeten de afzonderlijke raden daar hun standpunt over kunnen afgeven.</i></p>
<p>07</p>	<p>Radenbijeenkomst Woondeal maandag 28 november 2022</p> <p>Het regiobureau van de GMR bereidt een actualisatie van de Woondeal voor. Aan de hand van de Nationale Woon- en bouwagenda van de minister moet iedere regio prestatieafspraken maken via de provincie met het Rijk. Het regiobureau gebruikt en actualiseert hiervoor de Woondeal die in 2020 is gesloten. Destijds is deze niet vastgesteld door de raden, wel door de colleges. Omdat de prestatieafspraken gemaakt moeten worden in zullen grijpen op het woonbeleid van gemeenten is voor deze actualisatie voorzien in een besluitvorming door de afzonderlijke raden in Q1, vóór de PS-verkiezingen.</p> <p>Om de raden te betrekken bij het proces is – in afstemming met de bestuurlijk trekkers Geert Gerrits (wethouder Wijchen) en Gea Hofstede (wethouder Rheden) – op 28 november 2022 voorzien in een informatiebijeenkomst voor raadsleden uit de regio.</p> <p>De save the date is reeds verzonden. De regioagendacommissie wordt tijdens deze vergadering eerst geïnformeerd met een korte presentatie en vervolgens geraadpleegd over de feitelijke invulling van die avond.</p> <p><i>De voorzitter geeft dhr. Bram Kouwen – Regiobureau GMR de gelegenheid voor een toelichting op de Woondeal. De voorzitter geeft de leden van de RAC GMR de gelegenheid tot het stellen van vragen en het meegeven van aandachtspunten voor de informatiebijeenkomst op 28 november 2022. Wat is er specifiek nodig om de bijeenkomst en het proces nadien voor de raden zo goed mogelijk vorm te geven.</i></p> <p><i>De vragen worden na de schorsing beantwoord in het bijzijn van mw. Tiemens, directeur van de GMR.</i></p>
<p>08</p>	<p>Memo afdoening moties Raden & Concept-kalender vergaderplanning Regioagendacommissie Dit agendapunt kan in samenhang met agendapunt 9 en 10 besproken worden.</p> <p>Door veertien gemeenteraden is een nagenoeg gelijkkluidende motie aangenomen bij de behandeling van de regionale agenda en begroting 2023. Met de motie wordt het college opgeroepen om:</p> <p>Zo mogelijk via het algemeen bestuur een besluit op te stellen met een opdracht aan het Dagelijks Bestuur om de agenda aan te passen, zodanig dat de raden voldoende tijd wordt geboden om een politiek bestuurlijke dialoog te voeren met hun bestuurders in de aanloop naar een vergadering van het algemeen bestuur (AB).</p> <p>En roept de eigen leden van de RAC GMR op om:</p> <p>Erop toe te zien dat de vergaderplanning verbeterd wordt en in het vervolg voldoende ruimte biedt voor de raad om haar kaderstellende rol uit te voeren.</p> <p>Deze moties zijn ter sprake gebracht in de vergadering van het Algemeen Bestuur van 6 juli 2 en het dagelijks bestuur is gevraagd met een reactie te komen. Hiervoor is een memo met een voorstel opgesteld die u bijgaand aantreft.</p> <p><u>Advies secretaris regioagendacommissie</u></p> <p>Het eerste voorstel dient genuanceerd te worden. In de regel zitten er twee, maximaal 3 weken tussen de vergaderingen van het Dagelijks bestuur en het Algemeen bestuur. Dit is op zich niet wezenlijk anders dan voorheen, zij het dat extreem korte termijnen van één week niet meer voorkomen. Zelfs met deze verbetering valt niet te verwachten dat Raden, zonder een ordentelijk advies van de regioagendacommissie en/of een voorbereidingstijd voor hun colleges van B&W in staat zullen zijn goed geïnformeerd een lokale bespreking met hun college van B&W aan te gaan over agenda-onderwerpen van het AB. Dit in verband met het tijdstip van oplading van een zogeheten raadsyclus die zich niet laat rijmen met het tijdstip van advisering van de regioagendacommissie aan het Algemeen bestuur.</p> <p>Dat gezegd zijnde valt het tweede voorstel (in feite twee verbeteringsvoorstellen) te billijken. De besluiten van het</p>

Algemeen bestuur zijn beperkt tot formele documenten, zoals de vaststelling van de jaarstukken met inachtnaam van de zienswijzen van de gemeenten. Voor wat betreft de besluiten die raken aan de vijf opgaven geldt dat gemeenten altijd autonoom beslisbevoegd blijven. Agenderingen daarvan in het Algemeen bestuur hebben betrekking op het proces of zijn informerend van aard. Voor raden geldt dat zij vroegtijdig geïnformeerd willen worden over het proces van besluitvorming én de waarborgen voor de kwaliteit van het proces. Dat kan beter bereikt worden door een effectieve sturing op een beleidskalender dan op basis van een besluitvorming van het Algemeen bestuur waarvan meestal geen sprake is.

De regioagendacommissie adviseert echter wel aan het Algemeen bestuur. Dat blijft óók mogelijk als de tijdstippen van de vergaderingen van de regioagendacommissie losgekoppeld worden van de agenda's van het Algemeen bestuur. De lokale bestuurders die lid zijn van het Algemeen bestuur kunnen nog steeds bevestigd worden door hun eigen raad.

De kalenderplanning specifiek voor wat betreft de jaarstukken:

De griffierskring Rijk van Nijmegen heeft onlangs een ambtelijk overleg gehad met de directeuren van GR's waarin o.a. de besluitvormingsprocedures van raden en AB's over de jaarstukken worden afgestemd.

Tijdens dat overleg bleek dat de GMR van plan is om met ingang van 2023 de begroting 2024 niet meer gelijktijdig met de jaarrekening 2022 aan de raden aan te bieden, maar de begroting later dan de jaarrekening te versturen. Dit zorgt voor meer drukte en minder integraliteit in de besluitvorming: raden zullen nu veelal in twee vergadercycli eerst over de jaarrekening GMR en vervolgens over de begroting GMR moeten besluiten. Veel raden kiezen er verder voor om alle jaarstukken van alle GR's in één raadsvergadering te behandelen, zodat er bij de voorbereiding ook extra aandacht kan zijn voor regionale samenwerking (er is bijvoorbeeld een gezamenlijke avond waarop de jaarstukken gepresenteerd worden). Ook deze gebundelde informatievoorziening komt dan op losse schroeven te staan.

Vraag aan de agendacommissie is welk advies zij aan het algemeen bestuur wensen uit brengen over dit specifieke deel van de kalender.

Status memo en besluitvorming

Het memo voorziet in een voorstel. Het is een reactie op de ingediende moties van 14 raden. De agendacommissie en de leden hebben geen mandaat namens hun raden te besluiten of te adviseren over de vraag of een motie van hun raden daarmee afdoende is afgedaan. De leden kunnen wel het mogelijke gevoel van hun raden verwoorden of de uitkomsten van het gesprek hierover meenemen naar hun eigen raden.

Afgelasting vergadering regioagendacommissie van 12 september 2022

De vergadering is afgelast vanwege ontbreken agendaonderwerpen van het Algemeen bestuur. U kunt de redenen van de afgelasting, de communicatie of het gevolgde proces betrekken bij de bespreking van dit onderwerp.

Concept-besluit

1. Positief advies afgeven aan Algemeen bestuur over de concept-kalenderplanning en de uitgangspunten dat de vergaderingen van de RAC GMR ontkoppeld mogen worden van de vergaderingen van het algemeen bestuur.
2. Daarbij het belang van een scherpe Termijnkalender benadrukken.
3. Voorts adviseren dat voor wat de vaststelling en aanbidding aan de Raden van de jaarstukken het geldende regiem gevolgd wordt in plaats van een nieuw regiem.

- **Voorzitter:** geeft de secretaris de gelegenheid het voorstel en het advies toe te lichten.
- **Secretaris** licht het advies toe en geeft aan dat hij de RAC GMR adviseert er mee in te stemmen. Zij het dat de constatering dat de verdere uitwerking en scherpere van de Termijnkalender essentieel is voor de wijze van agenderen. Voorts dat die kalender aan wijzigingen onderhevig zal zijn, omdat er altijd sprake zal zijn autonome factoren zoals de opstelling van het Rijk. De RAC GMR blijft wel adviseren aan het Algemeen bestuur, want dat staat nu eenmaal zo in het Reglement van Orde / De gemeenschappelijke regeling.
- **Dhr. Schaftenaar - Beuning.** Bepleit dat in het advies aan het Algemeen bestuur de autonomen beslisbevoegdheid van de raden over beleid wordt benadrukt.

	<ul style="list-style-type: none"> • Dhr. Velthuizen – Renkum: ziet onvoldoende terug van de wens van de raden zoals die in de moties is verwoord. • Dhr. De Vries – Overbetuwe: is het eens dat de Termijnagenda cruciaal is. Wat gebeurt er wanneer precies, wanneer is mijn raad aan zet. Heeft een voorkeur voor het sonderen van standpunten in de RAC GMR. • Mw. Roozendaal - M&M, blij met voortgang van de Termijnagenda, maar ziet het wel als een opmaat naar meer scherpte. Het resultaat is nu nog niet voldoende, de Termijnagenda moet de oplossing vormen met extra aanscherping. • Voorzitter: bespeurt een zeker ongemak, maar hij neemt ook een zeker steun waar om het advies te volgen. • Mw. Eppich – Arnhem en mw. Hoogteijling - Wijchen: benoemen beide de wens dat voor wat betreft de jaarstukken het advies geldt de gelijktijdig aan te leveren zoals voorheen. Dit werkt doelmatiger voor de bestuurlijk-politieke agenderingen en besprekingen. Voorzitter: neemt waar dat iedereen het eens is met gelijktijdige aanlevering van de jaarstukken en dit zal aldus in het advies worden opgenomen. <p>De bespreking van dit agendapunt wordt vervolgd onder agendapunt 16 in bijzijn mw. Tiemens.</p>
09	<p>Termijnkalender grote opgaven Dit agendapunt kan in samenhang met agendapunt 8 en 10 besproken worden. De termijnkalender wordt op dinsdag of woensdag 15 of 16 november nagezonden. De termijnplanning is ter kennisname, maar de RAC GMR brengt wel advies uit hierover aan het Algemeen bestuur. Het advies is mede afhankelijk van de bespreking. Echter het advies vanuit de secretaris van de RAC GMR is dat een Termijnkalender per definitie een noodzakelijk instrument is voor een Agendacommissie. De naam van de commissie zegt het immers al. Voorts dat de kwaliteit van agendavorming van de RAC GMR onlosmakelijk verbonden zal zijn met die kalender zodat het gewicht van het actualiseren, scherpte en transparantie van die kalender niet genoeg benadrukt kan worden.</p> <p><u>Concept-besluit</u> nader te bepalen. Dit agendapunt is gevoegd besproken met de agendapunten 8 en 10.</p>
10	<p>Agendaplanning vergaderingen RAC GMR De planning van de vergaderingen van de RAC GMR is afhankelijk van de afdoening van de moties van de Raden over de kalenders. In beginsel wordt het draagvlak voor die afdoening van de moties conform dit memo voor de zomer van 2023 duidelijk. Formeel gaan de Raden daar zelf over. Evenwel kunnen de leden van de RAC GMR wel eventueel hun gevoelens daarover meegeven. De planning is voorts afhankelijk van de vraag of de Raden het advies volgen om de vergaderingen los te koppelen van het ritme van de vergaderingen van het algemeen bestuur. Tot slot is het afhankelijk van de Termijnkalender. Dat alles gezegd zijnde, geldt het voorgaande advies omarmd wordt de volgende data als voorstel tot de zomer van 2023. Het is de bedoeling dat in de eerste vergadering van de RAC GMR op maandag 23 januari 2023 de drie andere vergaderingen van de eerste helft van 2023 worden bevestigd en het tweede deel van 2023 als voorstel wordt voorgelegd ter besluitvorming.</p> <p><u>Voorstel vergaderdata:</u> maandagen van 23 januari 2023, 20 maart 2023, 22 mei 2023 en 26 juni 2023.</p> <p>Dit agendapunt is gevoegd besproken met de agendapunten 8 en 9.</p> <p><u>Besluit</u> De RAC GMR stemt in met de vergaderdata. Harde datum van 23 januari 2023, in potloodschets de overige. Op agenda 23 januari 2023 alle data 2023 als voorstel.</p>
11	<p>Schorsing - daarna deelname door dagelijks bestuur en directie GMR 20.15 uur. Einde vooroverleg - start overleg met directie Groene Metropoolregio Vanuit de directie neemt mevrouw Harriët Tiemens, directeur deel.</p>

12	<p>Mededelingen vanuit Regiobureau door mw. Harriët Tiemens</p> <ul style="list-style-type: none"> • Regiocongres donderdag 24 november 2022. • Mw. Tiemens – directeur: Op 10 november 2022 is de verstedelijkingsstrategie gesloten met het Rijk. Daar hebben we wel de regie in gehad. Wijchen en Arnhem en Nijmegen en omstreken meer dan 100 mio. We zijn nog niet helemaal tevreden, willen meer. Dat geldt met name de gelden voor de vereiste mobiliteitsgelden die samenhangen met de woningbouw. Zonder bereikbaarheid van de woningen werkt het niet. Dit geldt ook voor stikstofmaatregelen en financiering. Maandag jl. is de Regiodeal ingediend, het gaat om cofinanciering voor een brede welvaart. Er is 100 mio opgevoerd aan lopende projecten, ambities in de hoop dat er cofinanciering volgt van ongeveer 40 mio. Rond de zomer komt het voorstel terug. • Dhr. Klappers – Duiven: bevraagt mw. Tiemens op de samenhang en duiding van de cijfers van de BO-MIRT. Mw. Tiemens – directeur: De verstedelijkingsafspraken worden samen met de Foodvalley opgesteld, de ambitie is 100.000 woningen en voor ons zijn dat er dan 60.000. Dat is tot 2040 en daarvan geldt een ambitie van 33.000 tot 2030. Dus is inclusief. Toegezegd wordt dat dit nader in de presentatie van 28 november wordt geduid.
13	<p>Regiocongres donderdag 24 november 2022 Voorzitter: geeft dhr. Velthuizen – Renkum het woord.</p> <p>Dhr. Velthuizen – Renkum: Geeft aan dat het regiocongres gepland is op een dag en tijdstip dat de leden van de RAC GMR en raadsleden uit de regio niet aanwezig kunnen zijn, omdat ze vaak overdag werken. Hij verwijst naar het negatieve advies van de griffiers. Mw. Tiemens: geeft aan niet bekend te zijn met dat advies. Er hebben zich pakweg 20 raadsleden aangemeld, wat een doorsnee gemiddelde is voor dit soort bijeenkomsten. Geeft aan dat dit soort bijeenkomsten niet in de avonden kan. Er kan in de toekomst wel gekeken worden naar andere alternatieve dagen. Dhr. Velthuizen – Renkum: vindt dat 20 raadsleden van mogelijke 364 raadsleden van onvoldoende binding getuigt. Dhr. Van Egmond – Westervoort valt hem daarin bij. Mw. Tiemens doet een appél en nodigt de RAC GMR uit om mee te denken voor verbeteringen.</p> <p>Ordevoorstel - Schorsing ordevoorstel Op verzoek van dhr. Velthuizen besluit de RAC GMR de vergadering voor 5 minuten te schorsen.</p> <p>De voorzitter heropent de vergadering.</p> <p>Dhr. Velthuizen: geeft aan dat er sprake is van een misverstand. De veronderstelling was dat dit een raadscongres betreft. Hij geeft de aan dat de wens wel geldt dat als er specifiek iets voor de raden wordt georganiseerd er wordt ingezet op een goede dag en tijdstip en maximale betrokkenheid van de raden. Mw. Tiemens – directeur: betreurt het misverstand. Geeft aan dat bij toekomstige bijeenkomsten de rol en mogelijke aanwezigheid van de raden duidelijker verwoord zal worden. Mw. Hupkes – Rozendaal geeft aan dat het Informatieprotocol hierbij betrokken dient te worden, waarin gesproken wordt over 2 radenbijeenkomsten per jaar.</p> <p>Voorzitter: Het voorgaande wordt schriftelijk opgenomen in brief aan het AB.</p>
14	<p>Nabespreking NRD RES2.0. (regionale energietransitie)</p> <p>Voorzitter: vat de bespreking samen van de RAC GMR. Mw. Tiemens - directeur: bedankt de RAC GMR voor hun adviezen en geeft aan dat de gemaakt opmerkingen worden meegenomen naar de toekomst op basis van de notulen. Dhr. Smit – Duiven; Stelt een aantal kritische vragen over het kwartaalbericht oa. het afscheid van een adviseur en de Fietschallenge in de Liemers en rondom Arnhem. Mw. Tiemens geeft aan dat de berichtgeving over een ambtenaar die afscheid nam in dit geval terecht was, omdat die bewuste ambtenaar lange tijd verdiensten heeft gehad voor de regio, ook al bij de voormalige Stadsregio. Voor wat betreft de samenwerking met de Regio Rijn-Ruhr, dat is inderdaad iets anders dan de Euregio. Deze samenwerking is ook gericht op de versterking van de posities richting Brussel. Voor wat betreft de Fietschallenge, zegt mw. Tiemens toe de resultaten daarvan terug te koppelen aan de Raden.</p>

Vragen en adviezen vanuit de RAC GMR

- Dhr. Smit – Duiven: verzoekt om scherpere duiding Arnhem-Oost. Dit wordt toegezegd.
- Mw. Tuinder - Heumen verzoekt om eenduidig gebruik van het begrippenkader en definities. Vraagt aandacht voor de betekenis voor die gemeentes die al afspraken hebben gemaakt. Dhr. Kouwen: Doorwerking van bestaande afspraken naar nieuwe afspraken worden aangescherpt. Het bestaand beleid wordt aangepast, maar waar al anterieure overeenkomsten gelden, dan komt er een overgangperiode.
- Mw. Firet - Renkum: wat is de status en waarde van de deal, waar gaan we als raden wel of niet over.
- Mw. Hupkes - Rozendaal: is enigszins verbaasd. Dit is kaderstellend en dus gaan raden daar individueel over. Hoezo verloopt dit via de regio? Wat nu als er gemeenten hier niet aan mee doen? Dhr. Kouwen: de raden blijven inderdaad zelfstandig bevoegd hier iets van te vinden of het te besluiten. Uiteindelijk wordt het een contract tussen rijk, gemeenten en provincie. Als één of meerdere gemeenten daar niet aan meedoen is nu nog niet te voorspellen wat dat betekent voor die onderhandelingen.
- Dhr. Velthuizen - Renkum: Dit raakt de autonomie van de raden. Hij had er de voorkeur voor gehad dit eerst te bespreken met zijn eigen raad.
- Dhr. Geijn - Rheden: is verbaasd over woningbehoefteonderzoek die hierin vervat zit, maar die op lokaal niveau nog niet bij de raden ligt. Het zou normaal gesproken dus eerst lokaal er moeten liggen en de optelsom daarvan is regionaal.
- Dhr. Schaftenaar - Beuningen: worstelt met de veelheid en duiding van de cijfers en doelen van bouwen, die lopen uiteen. Er ontbreekt een slide met uitleg. De duiding wordt toegezegd.
- Dhr. Verstegen – Berg & Dal: is het eens met dhr. Schaftenaar. De ambitie van 900.000 woningen is toch hetzelfde niveau?
- Dhr. Mulder - Overbetuwe: wereld verandert snel. Het Rijk dicteert, maar wat is realistisch en haalbaar? Bestaan er ook alternatieve getallen en cijfers en kunnen we ook een andere insteek kiezen als regio? Dhr. Kouwen: zegt toe meer duiding en samenhang in de cijfers te presenteren.
- Mw. De vries: interesse in het percentage sociale huur en betaalbaar. Draag zorg voor heldere getallen.
- Mw. Dolmans-Klumper - Lingewaard: hoe zit het met het rivierengebied? Dhr. Kouwen: Er zal altijd sprake zijn een zekere onzekerheid. Het Rijk heeft met de regio wel degelijk een stevige onderhandelingspartner. Anders is het niet realistisch om uit te voeren.
- Mw. Van Die: worstelt met eigen rol en vraagt voorzitter daar op te reflecteren.
- Mw. Firet: wordt er afstemming gezocht met andere regio's zoals Foodvalley, of over het thema stikstofverdeling met de provincie?
- Dhr. Van den Akker - Rozendaal: de ambitie om 7 december de vakwethouders te laten besluiten om een voorstel naar de colleges van B&W te sturen en de raad? Hoe zit dat? Mw. Tiemens: wethouders besluiten niet, daar heeft u helemaal gelijk in. Het bestuurlijke overleg groene groei geeft het vrij om in de afzonderlijke colleges te behandelen, dat kan dus meerdere smaken opleveren: sec het sluiten van een overeenkomst door de colleges, soms een goedkeuring van de raden. Dit hangt af of sprake is van mogelijke aanpassingen in het beleid. Dus die wethouder stellen niet vast, maar geven vrij. Dhr. Kouwen: Alle regio's doen het via de colleges, maar deze regio gaat hier verder in, we willen dat Raden er iets van vinden, of kunnen vinden. Daarom hebben we meer tijd bedongen bij het Rijk. Het werkt dan beter door en verbeterd het draagvlak.
- Dhr. Geijn - Rheden: woningbehoefteonderzoek, we hebben weliswaar fysiek ruimte, maar willen echt zelf een keus kunnen maken. Dit mag geen gunst zijn, immers wij gaan zelf over ons grondgebied. Hij vindt dat het lokale woningbehoefteonderzoek er eerst moet zijn. Kouwen: u heeft in de loop van 2023 nog de mogelijkheid om lokaal verder de verdieping te zoeken. De Woondeal geeft alleen de algemene kaders aan.
- Dhr. Kuijpers - Rheden: vraagt aandacht voor de laatste laatste slide van de presentatie, de vervolgstappen. Er is maar één mogelijke route, vaststelling nieuw beleid als, maar geen escape als gemeente niet wil participeren.... Waarom wordt die escape niet inzichtelijk gemaakt? Kouwen: omdat die overeenkomst met alle partijen wordt gesloten, dus die partijen moeten naar bevind van zaken handelen. Een raad heeft formeel altijd de bevoegdheid om nee te zeggen. Mw. Tiemens: wij bepalen niet te tempo, het Rijk wel. Raden hebben een eigen verantwoordelijkheid. Wij delen uw beeld dat dit druk oplevert, maar bijsturing van het Rijk is weerbarstig.

	<ul style="list-style-type: none"> • Dhr. Schaftenaar - Beuningen: hebben de raden nog wel hun kaderstellende rol, als rijk tempo bepaald? Tiemens: Het Rijk is eerder wel verzocht om juist meer regie te nemen... en dat staat ook in het Regeerakkoord. • Dhr. Velthuizen - Renkum: wie heeft deze weg gekozen? De taak van de RAC GMR is niet van gisteren. Hij had graag ver van tevoren dit gesprek gehouden bijvoorbeeld in september. Dhr. Kouwen: in sept / okt werden vanuit het Rijk de kaders meegegeven om de woondeal te volbrengen. Het mandaat voor omgevingsplannen en bestemmingsplannen blijft een lokale aangelegenheid en bevoegdheid. • Dhr. Schaftenaar - Beuningen: Vraagt ook aandacht voor de communicatie met gemeenten die niet meededen met de 1^e woondeal.
16	<p>Concept-kalender vergaderingen Dagelijks bestuur, Algemeen bestuur en Regioagendacommissie GMR & Termijnplanning grote opgaven & Concept-kalender vergaderplanning Regioagendacommissie</p> <p>Mw. Tiemens – directeur: Zegt desgevraagd toe dat de jaarstukken gelijktijdig worden overgelegd aan de colleges en raden. Zij geeft aan dat er gelukkig ook langer tijd is ingeruimd voor besluitvorming, maar de gelijktijdige aanlevering van de jaarstukken wel inhoudt dat het Algemeen bestuur twee keer moet besluiten. Een scherpere Termijnkalender blijft weerbarstig, maar de inzet is wel gericht op het actualiseren en scherper maken daarvan.</p> <p><u>Besluit Memo afdoening moties Raden & Concept-kalender vergaderplanning Regioagendacommissie</u></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Positief advies aan Algemeen bestuur over de concept-kalenderplanning en de uitgangspunten dat de vergaderingen van de RAC GMR ontkoppeld mogen worden van de vergaderingen van het algemeen bestuur. 2. Daarbij het belang van een scherpe en actuele Termijnkalender benadrukken. 3. De jaarstukken worden gelijktijdig volgens het huidige proces ter vaststelling aangeboden aan de Raden en colleges.
17	<p>Rondvraag en sluiting</p> <ul style="list-style-type: none"> • Mw. Van Die - Zevenaar: naar aanleiding van het kwartaalbericht van de GMR. Het station-oost – Zevenaar is afgeblazen, wordt daar nog wel inzet op gepleegd? Dit was namelijk één van de topdrie ambities van zevenaar. Mw. Tiemens: we willen wel, maar er is geen medewerking. • Mw. Hupkes - Rozendaal: vraag over communicatie en informatie. De vergaderingen van het Algemeen bestuur zijn openbaar, kunnen die teruggekeken worden? Mw. Tiemens: zegt toe daar naar te laten kijken, anders wordt in de verslagen de weblink opgenomen. • Dhr. Klappers - Duiven: vraagt nogmaals aandacht voor een doelmatig gebruik van de Termijnkalender, die in potentie veel sturingskracht heeft als die scherp wordt uitgewerkt. <p>De voorzitter sluit de vergadering. De eerstvolgende vergadering is op 23 januari 2023.</p>